

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גיליון תשסא

ערב שבת קודש פ' ויחי, י"ג טבת ה'תשס"ט
שנת הקהל

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה' "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ק"ו שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונ"ח שנה לנשיאותו

יחי אדובנו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"י"ר

לזכות

הווי"ח ר' יצחק בן מרת מזל שיחאי ויינשטיין,
ליום הולדתו, ג' טבת

הווי"ח ר' ישראל בן מרת גיטל שיחאי ווייס,
ליום הולדתו, ח' טבת

הווי"ח ר' ארי' לייב בן מרת אסנת שיחאי ווייסבאך,
ליום הולדתו, ט' טבת

הווי"ח ר' שלום בן מרת חנה שיחאי אלהראר,
ליום הולדתו, י"ב טבת

הווי"ח ר' בצלאל בן מרת פערל שיחאי פליישמאן,
ליום הולדתו, י"ב טבת

הווי"ח ר' עמוס בן מרת דבורה שיחאי נסים,
ליום הולדתו, י"ב טבת

הרה"ג הרה"ח ר' שמעון הלוי בן הרבנית מרת לאה שיחאי רייטשיק,
ליום הולדתו, י"ג טבת

הווי"ח ר' נחום בן מרת פערל שיחאי מארקס,
ליום הולדתו, י"ג טבת

הווי"ח ר' אלימלך שמואל בן מרת גיטל שיחאי ווייס,
ליום הולדתו, י"ד טבת

הת"י הרב חיים בנימין בן מרת פייגע סאשע שיחאי עסטולין,
ליום הולדתו, ט"ז טבת

לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

לעילוי נשמת

מרת ח' ברברה ב"ר בנימין ע"ה אנגלסון
נפטרה ביום ח' טבת ה'תשנ"ח

ובעלה ר' משה ב"ר שמואל ע"ה אנגלסון
נפטר ביום כ"ד סיון ה'תשס"ד

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י בנם

הווי"ח ר' מיכאל וזוגתו מרת לאה

ומשפחתם שיחאו אנגלסון

נדפס לעילוי נשמת ר' אורי אהרן יואל ביר יוסף ארי' לייב זיל חוב' פאולין רות ביר יצחק עיה
ולעזר ר' יוסף ארי' לייב ביר משה באר חוב' מרת חשא ביר נטע אורי עיה ולעזר ר' מאיר ביר צבי עיה שמאל
והקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחאו – לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

3

"לא מת" - חי - בגוף - בגשמיות - לעולם / משיחת כ"ף מנחם-אב היתשל"א

7 זמן הגאולה

7

התשובה לשאלה הידועה / פרשת השבוע באור הגאולה

11 אעורר אקלוגה אנה גנה - אמת הא נאמא ופיוס ובהטעמי
כל המרבה, הזריז והמקדים / הוראות לשנת "הקהל"

12 המעשה הוא העיקר

12

יהודי צדיק לרצות ולבקש את גילוי הקץ / הוראות למעשה בפועל

13 וילחום מלחמת ה' - וינצח

13

יש לסיים את הפעולה הצבאית ללא היסוסים / משיחת ש"פ חיי ערה חשמ"ו

14 כתב יד קודש

14

ביעקב לא הי' מיתה כלל / מגעה כ"ק אד"ש מה"ם לשאלת המינים במשיחת ש"פ שמות חשמ"ו

לזכות הת' השלוחים לשיבת "תומכי תמימים - מלך המשיח" פ. לורידייל, פלורידה
ולזכות קהילת "מרכז משיח - 770" ורב הקהילה הרה"ח **מרדכי ומשפ' שי' ענת**

המדור "דבר מלכות" מוקדש

לזכות ר' יעקב מיכאל הלוי בן עלקא וזוג' מרת אסתר בת בלומה גוטה שחיו
וילדיהם: מיכל, נחמה, יוסף יצחק הלוי, חנה ומנחם מענדל הלוי שחיו גינזבורג
ולזכות זקניהם: מרת עלקה תחי' בת רייזל ומרת בלומה גוטה תחי' בת נחה
לברכה והצלחה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות, ולקבל פני משיח צדקנו תיכף ומיד ממש

יחי המלך /

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 646-544-5386

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': (03) 960-0667 • פקס: (03) 960-7219

דואר אלקטרוני: chinuch@neto.net.il • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

קונטרס זה מוקדש לזכות ר' חיים אברהם בן צילה - לקראת יום הולדתו
ל"שנת הצלחה" בגשמיות וברוחניות, מתוך בריאות נכונה ופרנסה בהרחבה

Handwritten notes in Hebrew, including a diagram of a tree with branches and roots. The text is written in a cursive style. At the top, it says "אמת הא נאמא ופיוס ובהטעמי". Below that, "אעורר אקלוגה אנה גנה". There are several other lines of text, some with arrows pointing to parts of the tree diagram. At the bottom, there are some circled words like "אמת" and "אמת".

ביעקב לא הי' מיתה כלל

בקשר עם פ' ויחי – "יעקב אבינו לא מת" (פרש"י מט, לג), מובא בזה צילום נדיר ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שאלות המניחים בשיחת ש"פ שמות ה'תשמ"ו, בענין החילוק שבין "יעקב אבינו לא מת" לחנוך שלא נאמרה בו מיתה

(נדפס בספר השיחות תשמ"ז ח"ב ע' 6-425)

פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

הפירוש "יעקב אבינו לא מת" הוא – ש"ויגוע ויאסף אל עמיו" לא הי' ע"י "מיתה" כי אם, ע"ד ש"לקח אותו האלקים" (כדחנוך). שנפטר קודם זמנו (כמו חנוך).

וההוכחה שנפטר קודם זמנו, שהי' צריך לחיות יותר הוא **כמפורש בפש"מ שיעקב אמר** (טען) "מעט גו' ולא השיגו את ימי שני חיי אבותי".

ויש להוסיף בביאור הרש"י והענין – דבכ"ז חילוק עקרי בין יעקב לחנוך:

בחנוך – הסיבה ש"לקח אותו אלקים" קודם זמנו היא מפני ש"קל בדעתו לשוב ולהרשיע", ובמילא, קשה לומר שענין דהיפך הטוב (קל בדעתו לשוב ולהרשיע) היא סיבה לשלילת ענין המיתה לגמרי (שכל פטירתו אינה אלא עי"ז ש"לקח אותו אלקים"), ולכן מפרש רש"י שגם בפטירתו הי' מעין מיתה, אלא ורק ש"שינה הכתוב במיתתו (מיהר הקב"ה וסילקו והמיתו קודם זמנו)".

משא"כ ביעקב – לא הי' ענין של מיתה כלל ("מיתה לא נאמרה בו . . יעקב אבינו לא מת").

מוקדש לעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל – נפטר ביום כ"ז אלול ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה – נפטרה ביום ה' טבת יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה נדבת בנס – יבלחט"א – הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

המדור "זמן הגאולה" מוקדש לזכות ר' מיכאל נחמיה בן חוה אסתר זוג' רחל יפה בת מינדל שיחיו ולזכות מרת חי' רחל בת שפרינצא שנאל שתחי' ולזכות אורי אהרן יואל בן מינדל זוג' בתיה דות בת שרה שיחיו וילדיהם: שטערנא שרה ושמואל שיחיו ולזכות שושנה חסיה בת מינדל לזיווג הגון, ולזכות דוד יעקב בן מינדל לרפ"ש בגו"ר ולזיווג הגון ולזכות יוסף יצחק בן רייזל פרומה לברכה והצלחה בגו"ר ולזכות צבי בן חי' רחל לרפ"ש וקרובה

"לא מת" - חי - בגוף - בגשמיות - לעולם!

אצל יעקב אבינו החידוש הוא ש"לא מת" - היינו שהגוף שלו חי, ובלשון רש"י "חי הוא לעולם" - והכוונה גם לגופו ● וקשה: הרי המצרים חנטו את גופו וכיצד יתכן שלא הבחינו בכך?! ● והביאור: אלו ש"ספדו ספדנייא וחנטו חנטייא כו'" לא הי' אצלם שום ספק שלכחות "חלק" מזרע יעקב לא יהי' בחיים, שאז גם יעקב לא יוכל להיות בחיים, ובמילא (לדעתם) צריך להיות "חנטו חנטייא", ומכיון ש"חנטו חנטייא" צריך גם להיות "ספדו ספדנייא וקברו קברייא" ● קטע נפלא משיחת כ"ף מנחם-אב ה'תשל"א - בלתי מוגה

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

לזרעו, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

ב. [. .] בגמרא זו ישנם כמה דיוקים (כפי שהמפרשים⁴ מתעכבים על-כך):

ראשית, נשאלת השאלה: למאי נפק"מ?

והתשובה ע"כ פשוטה ביותר: מת מטמא ואילו חי אינו מטמא (כלשון הידוע בגמרא⁵), ובאם "יעקב אבינו לא מת" הרי שאז אינו מטמא. ואפילו לדעות ש"קברי צדיקים אינם מטמאים באוהל"⁶, הם מודים שבמגע כן מטמאים, וא"כ על יעקב אבינו לא ניתן לומר זאת (שהוא מטמא במגע) מכיון שעליו אומר ר' יוחנן ש"לא מת" (וכמודגש ביותר בלשון

א. הגמרא במסכת תענית¹ מספרת על ר' נחמן ור' יצחק שישבו יחד לסעודה. "בתר דסעוד" (לאחר שסיימו סעודתם) אמר ר' יצחק: "הכי אמר ר' יוחנן יעקב אבינו לא מת".

שאלו מיד ר' נחמן: "וכי בכדי ספדו ספדנייא וחנטו חנטייא וקברו קברייא", כלומר, היות ש"לא מת" – מה פשר כל הענינים הללו, הרי הם היו "בכדי" – ללא שום תועלת², שהרי הוא הי' חי?

ענה ר' יצחק: "מקרא אני דורש, שנאמר³ ואתה אל תירא עבדי יעקב . . כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים – מקיש הוא

(1) ה. ב.

(2) ופי' רש"י: וכי בחנם ספדו כו'. וראה מפרשי העין-יעקב בדיוק לשון זה.

(3) ירמ' ל, י.

(4) ראה עיון יעקב לע"י כאן.

(5) נדה ע, ב.

(6) ראה הנסמן בלקו"ש חי"ח ע' 234 ובהע' 55, 59.

אמנם, בנוגע לחיי הגוף – כיון שהבן נמשך מהוריו ובפרט מהאב, ומפני שאצל אברהם ה' ישמעאל שהתנהג היפך הרצון, ועד"ז אצל יצחק ה' עשו היפך הרצון – נמצא שהגוף של אברהם ויצחק "קשור" עם ישמעאל ועשו.

בנוגע לשאר הענינים – הרי ידוע¹⁶ הדיוק בענין "יצא ממנו ישמעאל", שזה אמנם "ממנו" אבל באופן ד"יצא", וכמו שאמרה לו שרה¹⁷ "גרש את האמה הזאת ואת בנה"; ועד"ז אצל יצחק נאמר¹⁸ "ביצחק יקרא לך זרע" ומפרשים¹⁹: "ביצחק – ולא כל יצחק";

אבל בנוגע לגוף שזה נעשה בעת הלידה – הרי לזה אין תקנה, כי יש חלק מגופו של אברהם שנשאר אצל ישמעאל (כביכול), ויש חלק מגופו של יצחק אצל עשו. ולכן, היות וחלק זה "מת" ביחד עם ישמעאל ועשו, במילא אצל אברהם ויצחק לא יכול להיות מצד גופם "חי לעולם".

משא"כ אצל יעקב החידוש הוא ש"לא מת" – היינו שהגוף שלו חי, ובלשון רש"י²⁰ "חי הוא לעולם" – והכוונה גם לגופו. והסיבה לזה: כי אצל יעקב היתה "מטתו שלימה" (כל ילדיו, כולל גם "ואת דינה בתו"²¹), ובמילא ע"י "זרעו בחיים" (הנה) אף הוא בחיים.

ד. והנה, כאשר אמרו בגמרא "יעקב אבינו לא מת", לא עלתה השאלה מה החילוק בין יעקב לאברהם ויצחק – מאחר שזהו דבר הפשוט שלא "כאברהם שיצא ממנו ישמעאל . . יצחק שיצא ממנו עשו", והגוף של האבא יש לו שייכות לילדים והוא עובר לילדים ע"י טיפת האב, "הלובן שממנו עצמות

16) לקו"ת ואתחנן ה, א. שה"ש ט, ד. ועוד.

17) וירא כא, י.

18) שם, יב.

19) נדרים לא, א. פרש"י ויצא כח, טו. וראה לקו"ש ח"כ ע' 342 הערה 154.

20) תענית שם ד"ה לא מת.

21) ויגש מו, טו. וממקומות שבהערה 11 מובן שכולל גם אותה.

רש"י⁷) – והרי "מת מטמא ואין חי מטמא". שזוהי נפקא-מינה לפועל בימינו אלה.

וכאן ממשיכים המפרשים⁸ ושואלים: מדוע דוקא יעקב (לא מת)?

הן אמת שהוא ה' "בחור שבאבות"⁹, אך מהו הקשר בין זה שהוא ה' "בחור שבאבות" לזה שהוא "מת" או "חי", ומהו החילוק בינו לאברהם ויצחק?

הנה על זה המענה כההמשך בגמ': "מקרא אני דורש . . מה הוא בחיים אף זרעו בחיים" – שבזה טמון ההסבר לא רק לשאלה "וכי בכדי חנטו חנטיא וכו'", אלא בדרך ממילא מתורצת גם הקושיא מדוע דוקא יעקב [אלא שלגמ' ה' זה פשוט גם קודם, אך עבורנו הדבר מובן עוד יותר מההדגשה בפסוק], וכדלהלן.

ג. הגמרא בפסחים¹⁰ אומרת מה החילוק בין יעקב לאברהם וליצחק, שיעקב אינו "כאברהם שיצא ממנו ישמעאל . . יצחק שיצא ממנו עשו", אלא יעקב "מטתו שלימה"¹¹, שאצל יעקב כל הילדים אמרו "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד"¹² ויעקב ענה "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד"¹³.

ובענין זה מתבטאת ייחודיותו של יעקב אבינו על אברהם ויצחק¹⁴:

אצל אברהם ויצחק בנוגע לנשמתם הם "חיים" – כמרז"ל¹⁵ "צדיקים (ש) במיתתן נקראו חיים",

7) "אלא חי הוא לעולם" – ראה להלן סוס"ג.

8) ראה חדא"ג מהרש"א תענית שם. הרשב"א ויגש יוסף לע"י שם.

9) ב"ר פע"ו, א.

10) נן, א.

11) ויק"ר פל"ו ה. פרש"י פרשתנו מז, לא. וראה תו"כ בחוקותי כו, מב. ספרי ואתחנן ו, ד. האזינו לב, ט.

12) ואתחנן ו, ד.

13) פסחים שם.

14) ראה עד"ז מקומות שבהערה 8.

15) ברכות יח, סע"א.

יש לסיים את הפעולה הצבאית ללא היסוסים

כאשר מתחילים במלחמה ובהמשכה מהססים לכאן ולכאן ולא מסיימים את המלחמה לגמרי – הרי זה דומה לרופא שמתחיל לעשות ניתוח ומפסיק באמצע הניתוח: כבר התחילו במלחמה, ודם יהודי כבר נשפך (בדוגמת ניתוח כפשוטו, רחמנא-ליצלן), ואף-על-פי-כן מפסיקים באמצע, מבלי לסיים את הפעולה שעבורה יצאו למלחמה!

משאירים את החיילים במקום סכנה למשך זמן ארוך ביותר, מבלי לדעת מה יילד יום כו', ומצווים עליהם שלא להשתמש בכלי הנשק שברשותם אלא אם מתקיפים אותם – בה-בשעה שישנו פסק-דין מפורש בשולחן-ערוך אורח-חיים סשכ"ט: "נכרים שצרו כו' יוצאים עליהם בכלי זיין כו'!" וכמדובר כמה פעמים שהלכה זו היא ביחס לכל מקום ומקום, גם בחו"ל (ועל-אחת-כמה-וכמה כאשר מדובר אודות ענין הקשור עם בטחונם של היהודים הנמצאים בארץ הקודש, "ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה").

וכאמור – כל זה נעשה בהתאם לשיקולים פוליטיים, שלא להרגיז את הגוי וכיוצא-בזה, למרות שידועים שהדבר גורם לקרבנות נוספים, ונוסף לזה – ישנה גם "גושפנקא הלכתית" של אלו האומרים שזוהי "דעת תורה", רחמנא-ליצלן!

אין זו הפעם הראשונה שעושים טעות חמורה זו – להעדיף את דעת הפוליטיקאים על דעת אנשי הצבא המומחים בעניני בטחון – טעות זו נעשתה גם במלחמת יום-הכיפורים: דעתם של כל אנשי הצבא – פה אחד – היתה שחייבים לערוך "גיוס" ולהתייצב עם כלי נשק כו' כדי להיות מוכנים מבעוד מועד להתקפה שעלולה לבוא. ואף-על-פי-כן, העדיפו את דעת הפוליטיקאים – שצריכים להראות לכל הגוים שעם ישראל הוא עם שרודף צדק ויושר, ולכן לא חושבים בכיוון של מלחמה כו'.

ומה היתה התוצאה בפועל ממש – אלפי פצועים ומאות קרבנות, רחמנא-ליצלן, שהיו יכולים לחסוך – בדרך הטבע – אם היו מתנהגים על-פי חוות-דעתם של אנשי הצבא, להתכונן למלחמה זו באופן המתאים!

וכמדובר כמה פעמים – למרות שזוהי טעות שנעשתה כמה-וכמה פעמים – במלחמת יוה"כ^פ, במלחמת ששת הימים, במלחמת סיני (כאשר חזרו מתעלת סואץ) – וכולם ראו מה הם התוצאות של התנהגות בשיטה זו, אף-על-פי-כן, לא לומדים מאומה מטעויות העבר, וממשיכים להתנהג באותה שיטה, כפי שהתנהגו במלחמת "שלום הגליל"¹ (משיחת ש"פ חיי שרה ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

יהודי צריך לרצות ולבקש את גילוי הקץ

"בקש לגלות את הקץ לבניו" (רש"י ריש פרשתנו)

ומזה גם הוראה לכל היהודים לכל הדורות – שצריך להיות הענין ד"ביקש . . . לגלות . . . קץ הימין": יהודי צריך לרצות ולבקש¹ שיהי גילוי הקץ, שזה גופא (הבקשה וההתבוננות בזה) נותן סיוע ועידוד רב בעבודת ה'.

וכפי שרואים במוחש, שכשאומרים ליהודי ש"הנה הנה משיח בא" ("אָט אָט קומט משיח") ו"ווי וואָנט משיח נאָר" – זה פועל זירוז והוספה בעבודת ה', וזהירות יתירה יותר שלא יהי שום ענין של "שמא יגרום כו", שח"ו יעכב את ביאת המשיח.

ובימינו אלה מיתוסף עוד ענין: תורת אמת אומרת² "כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה", הגמרא אומרת בפשיטות שהקץ ישנו כבר מזמן;

צריך רק שיהי³ ה"שעתא חדא"⁴ – ההזזה ("דעם" "קער"⁵) דתשובה, שמביא "ומיד הן נגאלין"⁶, מיד ממש – "נא"⁷ – בעגלא דידן.

(תרגום חפשי משיחות עשרה בטבת וש"פ ויחי ה'תשמ"א – מוגה*)

1) כנוסח התפלה ג"פ בכ"י (בימות החול) את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח. ובכל תפלה – ותחזינה עינינו כו'. וראה לקו"ש ח"כ ע' 458, 384 ואילך.	5) מלשון וישע ג' לא שעה (ראה סה"מ קונטרסים ח"ב ע' 792. ועוד).
2) סנהדרין צז, ב.	6) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.
3) ראה מאמרי אדה"ז הקצרים ע' ריב.	7) בגימטריא ז"ן, א-ל הוי' – ראה בארוכה שיחת ש"פ צו, ה'תשמ"א.
4) זח"א קכט, א.	(* נדפס בלקו"ש ח"כ ע' 234.

מוקדש לע"נ הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולאה ע"ה בלוי מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומזוזה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים" ולע"נ זוגתו הרבנית חנה חיי' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל – נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג יח"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

המדור הבא מוקדש לזכות הרה"ח ר' מנחם מענדל הלוי וזוג' מרת נחמה פייגא שיחיו וילדיהם: שולמית ובעלה הרה"ח דוד הלוי ובניהם: נתן הלוי ויוסף יצחק הלוי ש"י לאבקובסקי מאיר שלמה הלוי, חנה שרה, לוי יצחק הלוי וחזה מוסיא שיחיו שגלוב

וגידים²² עם כל הענינים שהגמרא מביאה. אך השאלה שעלתה היא – "וכי בכדי חנטו חנטיא": אם כך, מדוע הוצרכו לחפש עצות שגופו של יעקב יוותר קיים²³?

עונה על כך הגמרא: "מקרא אני דורש כו" (ולכאורה, מה המענה בזה על השאלה הנ"ל? הנה על כך) מפרש רש"י: הם לא ידעו מכך – "סבורים היו שמת".

וצריך להבין:

(א) מדוע אכן הם לא ידעו מכך?

(ב) אם אכן לא ידעו (ו"סבורים היו שמת") – לשם מה זקוקים בכלל ל"מקרא אני דורש", הי' לו לומר שאכן "בכדי חנטו חנטיא" כי "יעקב אבינו לא מת" אלא שהם לא ידעו מכך!

(ג) וביותר יקשה: אילו היינו אומרים ש"יעקב אבינו לא מת" הוא בנוגע לנשמה, אזי מובן מדוע אלו שהיו צריכים לחנטו לא ידעו שהוא חי, מאחר שאין להם שום שייכות לנשמת יעקב אבינו, הם אינם מסוגלים לגעת בה; אבל אם הכוונה "יעקב אבינו לא מת" היא גם בנוגע לגופו – מה זאת אומרת שהם לא ידעו מכך? הרי הם חנטו את גופו והי' עליהם לראות זאת, שהרי אינו דומה נגיעה (חניטה) בגוף חי לחניטה של גוף שאינו חי, וכיצד יתכן שלא הבחינו בכך?!

ה. והביאור בזה:

בשעת מעשה הרגישו שיש בגופו עוד חיות, אך הם לא ידעו מה יהי' איתו מחר ומחירתיים²⁴ – ומכיוון שיש לחנוט את הגוף מבעוד מועד, לפני שמתחילים להיות בו ענינים של הרס (כפי שהמפרשים²⁵ מביאים

22) נדה לא, א.

23) ראה הר"ף לע"י תענית שם.

24) וראה בחכמת מנוח (תענית שם) שמפרש ד"יעקב אבינו לא מת" הכוונה במצרים – לפני בואו למערת המכפלה.

25) ראה גאון יעקב והר"ף (ועוד) לע"י שם.

בפירושם על סוגיא זו, ובפירושם על ענין החניטה) – הנה כדי להבטיח שאם מחר יתחיל בגופו ענין המיתה, יהי' זה באופן שהגוף ישאר שלם באופן שוה, כדרך גוף חנוט, הוצרך להיות "חנטו חנטיא".

והנה, מכיוון ש"מקרא אני דורש" אשר חיי יעקב קשורים ל"זרעו" (וכמבואר לעיל שחידושו של יעקב לגבי אברהם ויצחק הוא בהנוגע ל"זרעו") – ומכך מובן, שזה שיעקב הוא "בחיים", הרי זה תלוי בזה ש"זרעו בחיים", כמובן מההשוואה "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים",

ואם יהי' חלק מ"זרעו" שלא יהי' "בחיים" ח"ו, אזי נהי' אצלו "כאברהם שיצא ממנו ישמעאל", במילא לא יתכן ש"יעקב אבינו לא מת",

– זהו שאומר: "מקרא אני דורש . . . מה זרעו בחיים אף הוא בחיים" – שהפסוק מבטיח ש"זרעו" יהי' בחיים, והפסוק משווה את יעקב לזרעו – היינו שישנה הבטחה בפסוק שזרעו יהי' בחיים.

ובלשון הרמב"ם²⁶: "הבטיחה תורה ססוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותם ומיד הם נגאלין" – התורה מבטיחה ש"זרעו" יהיו בחיים, כי בטוח יעשו תשובה;

ולא רק חלק מזרעו – שאז הרי זה בדומה לאברהם ויצחק, אלא "לא ידח ממנו נדח"²⁷ – הפסוק מבטיח שאם "זרעו" הוא מזרע יעקב (שלגביו לא נאמר "ביעקב ולא כל יעקב" (כביצחק), אלא) אצלו מפורש בפסוק ש"זרעו בחיים" – ובמילא יהי' יעקב "חי" לעולם.

ו. ועל פי זה, סרה מאל"י השאלה "וכי בכדי חנטו חנטיא":

הם לא ידעו מה יקרה עם זרעו של יעקב אבינו – שהרי הפסוק שממנו למדים (ש"מה

26) הל' תשובה פ"ז ה"ה.

27) ע"פ ל' הפסוק – ש"ב יד, יד.

כל המרבה, הזריז והמקדים

בהלכות מקוואות מבאר הרמב"ם שהטהרה היא ע"י מים (ודוקא ע"י מים), ובל' הכתוב - "ורחץ במים וטהר", ומוסיף ומבאר את הפרטים והתנאים שבדבר.

וי"ל ההוראה מזה בעבודת האדם, ע"פ מ"ש הרמב"ם בסיום הלכות אלו, אשר מצד אחד הטבילה היא במים גשמיים דוקא

- וכמכתבו הידוע של נשיא דורנו², במענה לשאלת אחד מגדולי החסידים ברוסי', אשר בשעה שמאיזו סיבה שתהי' אינו יכול ללכת למקוה ילמד משניות, והורה לו ללמוד מסכת מסדר טהרה, ובמיוחד - הפרקים שעוסקים בעניני מקוואות, וביחד עם זה הוסיף, אשר, במה דברים אמורים, שהלימוד מועיל, דוקא בטבילה לתוספת טהרה, אבל כשחייבים בטבילה בפשטות, אזי בהזדמנות הראשונה צריך לטבול בפועל ורק לאח"ז יש מקום ללימוד משניות כו' -

ולאידך המים הם משל (ולא רק משל, אלא זהו ענינם) **למי הדעת הטהור**³, שע"י הטבילה בהם נעשים "טהור" מכל דבר בלתי רצוי ברוחניות.

ובמכ"ש וק"ו ממה שבנוגע לטבילה גשמית כתב הרמב"ם⁴, בנוגע לשיעור מי המקוה - "שיהי' בהן כדי **להעלות** בהן כדי טבילה לכל גוף האדם", להעלות דייקא ולא נקט ל' "מכוסה" וכיו"ב.

ויש לקשר זה עם מ"ש בדרושי אדמו"ר האמצעי⁵ שטבילה היא אותיות ביטול, מכיון שזהו עיקר פעולתה, שהאדם הטובל יהי' בביטול אמיתי, ועי"ז יתבטלו כל הענינים הבלתי רצויים שבו.

ומזה יש ללמוד בנוגע ל"הקהל":

בנוגע לכללות הענין של "הקהל" דאנשים נשים וטף כאחד, עלולים לבוא ולטעון - היתכן? איך אפשר להקהל ביחד עם הטף, כולל קטנים בדעת, שאינם מסוגלים לומר פירושים בפרשה הנקראת ע"י המלך, אלא רק לשמוע? הרי זה היפך כבוד התורה! וכיצד אפשר להעמיד בן-תורה ביחד עם סתם יהודי?... ובפרט - ביחד עם קטני קטנים - ההיפך הגמור מידיעה בתורה!... ודוקא עי"ז יהי' הקהל!

והמענה ע"ז מובן מענין הטבילה במקוה - שענינה הוא ביטול, ונוסף ע"ז - "להעלות" את כל גופו, על"י ברוחניות, וגם - מקוה פירושו אסיפה, ע"ד "ולו יקתה עמים"⁶ - אסיפת עמים ביחד, בדוגמת "הקהל".

ויהי רצון, והוא העיקר - שכל המדובר - בתוספת מה שכאור"א יוסיף כפי שכלו ועוד יותר מזה, וכפום שיעורא דילי' ועוד יותר מזה, עד לשיעור מ' סאה כשיעור המקוה, שזהו גם שיעור שמבטל מציאות הכלי (בנוגע לקבלת טומאה, כמבואר בנוגע לעניני טהרות)⁷ -

(1) מצורע יד, ח.	(5) סידור (עם דא"ח) כוונת המקוה בסופו (קנט, סע"ד).
(2) אג"ק שלו ח"ב ס"ע קמב ואילך.	(6) ויחי מט, יו"ד.
(3) רמב"ם הל' מקוואות בסופן.	(7) כלים רפ"ו. רמב"ם הל' כלים רפ"ג.
(4) ריש פרק ד.	

הכחות", ונמצא שהם ידעו את כל הענינים שבטבע כולל גם את נפש האדם שהיא ג"כ חלק מהטבע, והם ידעו איך נפש האדם קשורה עם הילדים ועאכו"כ גוף האדם]

- הנה אצל אלו ש"חנטו חנטייא" הי' מונח בפשטות, שהגם שיעקב הי' צדיק ולמרות שהוא בירך את בניו ומסר להם את כל ההוראות להתנהג בדרך התורה והמצוה - והם אמנם נהיו "שלוחי מצוה" בכח התורה והמצוות - אבל מצד הכלל ד"שכיחא היזקא" ויתירה מזו "קביעא היזקא" (כגירסת רבינו חננאל בפסחים³⁵), ומכיון שהמצרים ידעו שלאחרי קבורת יעקב הם חוזרים למצרים "לערות הארץ" - במילא היו בטוחים שלא "בכדי (בחינם) חנטו חנטייא" אלא זהו "ודאי" שצריך להיות חנטו חנטייא, מכיון שאצל יעקב יהי' מה שהי' אצל אברהם ויצחק.

ז. [.] ויהי רצון שכאור"א יזכה לקיום הברכה שבהמשך הגמרא³⁶: "אילן אילן במה אברכך" - שיש לו צל ופירות עם כל הדברים שהגמרא מונה שם,

ויתברך בתכלית הברכות - שיהיו לו בנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות - "זרעו בחיים", וביתר שאת מכפי שזה הי' קודם, באופן דהולך ומוסיף ואור,

וכך יעמידו את "צבאות ה'" - "יכלו כל הנשמות שבגוף"³⁷, ויצאו לקבל פני משיח צדקנו, "בנערינו ובזקנינו . . . בבנינו ובבנותינו"³⁸ - "צבאות ה' אשר יצאו מארץ מצרים"³⁹, ויקויים "ובני ישראל יוצאים ביד רמה"⁴⁰, לחיים!

זרעו בחיים אף הוא בחיים") נאמר ע"י הנביא (ירמי') בנבואה **לאחרי** כו"כ שנים ודורות - והרי על-דרך הרגיל ישנו הכלל ד"שכיחא היזקא" (כדאייתא בפסחים²⁸), היינו, שכאשר עוזבים "את החיים ואת הטוב" ישנו ההיפך מזה²⁹ [.] ומה עוד כשהיו במצרים [וגם כשהלכו לקבור את יעקב אבינו הם ידעו שאח"כ יחזרו למצרים, שהרי השאירו שם את הטף] וידעו שמצרים היא "ערות הארץ"³⁰,

- ואם כן, אלו ש"ספדו ספדנייא וחנטו חנטייא וקברו קברייא" לא הי' אצלם שום ספק שלפחות "חלק" מזרע יעקב לא יהי' בחיים, שאז גם יעקב לא יוכל להיות בחיים, ובמילא (לדעתם) **צריך להיות** "חנטו חנטייא", ומכיון ש"חנטו חנטייא" צריך גם להיות "ספדו ספדנייא וקברו קברייא".

וא"כ, אין צורך להדחק ולומר שהם חנטו את יעקב אבינו מחמת הספק כדי להבטיח את העתיד - כי גם אם נאמר שהמצרים ידעו שחיו של יעקב קשורים בזרעו וידעו שקישור הנפש בגוף של יעקב קשורה לאופן הנהגת הבנים, שזהו דבר המתקבל בשכל

[למצריים הרי הי' את "חכמת מצרים"³¹, והיו אצלם כמה ענינים של שכל כולל גם חכמת הנפש, ובפרט לפי דברי פרעה "לא ידעתי את הווי"³², היינו שאת הוי' הוא לא ידע אבל אודות "אלקים" הוא כן ידע³³, שהפירוש "אלקים" ע"פ שולחן-ערוך³⁴ (עאכו"כ ע"פ קבלה וחסידות) הוא "בעל היכולת ובעל

(28) ח, ב (וש"נ. אב שם - "קבוע" (ראה להלן בסוף הסעיף) לא "שכיחא").
 (29) נציבים ל, טו ואילך.
 (30) מקץ מב, ט. יב.
 (31) מ"א ה, י.
 (32) שמות ה, ב.
 (33) לקו"ת אמור לה, ג. המשך תער"ב ח"ב ע' תתכב. ועוד. וראה תו"א טב, א - יתירה מזה.
 (34) או"ח ס"ה.

(35) שבע' 28. וראה בהנסמן בהערה הנ"ל - כבר"ח.
 (36) תענית שם סע"א ואילך. וראה בהשיחה בארוכה - שייכות הענינים זל"ז.
 (37) יבמות טב, א.
 (38) בא י, ט.
 (39) ע"פ ל' הפסוק - שם יב, מא.
 (40) בשלח יד, ח.

ונקודת הענין – שכל יהודי, ללא כל הבדל, הרי הוא קשור ומאוחד לעולם עם הקב"ה. וכפס"ד ברור דהרמב"ם²⁶ שכאו"א מישאל "רוצה להיות מישראל ורוצה הוא לעשות כל המצות ולהתרחק מן העבירות ויצרו הוא שתקפו".

ואמחז"ל²⁷ דהמקדש את האשה "על מנת שאני צדיק אפילו רשע גמור מקודשת, שמא הרהר תשובה בדעתו", ויש גורסין בגמ'²⁸ שע"י הרהור תשובה נעשה "צדיק גמור".

ולפי כ"ז מובן שה' לא תהי' אפילו מחשבה באופן האמור, ועאכו"כ דיבור ופרסום הענין – שהרי-זה פגיעה ב"הוא בחיים" של יעקב אבינו, והיפך האמונה פשוטה בתורת משה שאומרת ש"יעקב אבינו לא מת" – ד"מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

וכיון שכבר נתפרסם הענין כו' – הרי בודאי ויהי רצון שהכוונה בזה היא – ש"זדונות נעשו לו כזכיות"²⁹, ויתירה מזו – "זכיות" ממש. וכן התועלת מהכתיבה וההדפסה כו' – שהענין יומחק לגמרי מכל וכל. – ולהעיר ממגילת סוטה שכל מטרת כתיבתה היא בכדי שאח"כ תומחק המגילה בהמים, "וימחקו יפה יפה עד שלא ישאר במגילה רושם הניכר כלל"³⁰; ואדרבה – עי"ז נעשה "ונקתה ונזרעה זרע"³¹ (אם היתה טהורה), שאם היתה יולדת בצער יולדת בריוח³², ה' דרכה לילד נקבות תלד זכרים³³ (הקשור עם הגאולה).

ה. ויש לומר דזהו מ"ש בגמרא: "א"ל וכי בכדי ספדו ספדנייא וחנוטו חנטיא וקברו קברייא, א"ל מקרא אני דורש שנאמר כו'" (כדלעיל ס"א):

כששואלים יהודי – איך יתכן לומר ש"יעקב אבינו לא מת" ו"כי בכדי ספדו כו'" – הרי הוא עונה תיכף ומיד, "מקרא אני דורש" – כלומר: מה נוגע לי שישנם בעולם ספדנים וקברנים, אינני יודע משום "קונצים"³⁴, כי אם מה שמפורש בקרא³⁵ – ש"מקיש הוא לזרעו", ובמילא "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים!"

(משיחת ש"פ ויחי, י"ב טבת ה'תנש"א – הנחה פרטית, בלתי מוגה)

- (26) הל' גירושין ספ"ב.
- (27) קידושין מט, ב.
- (28) אור זרוע סק"ב. תניא פ"א.
- (29) יומא פו, ב. ושם: נעשות.
- (30) רמב"ם הל' סוטה פ"ג ה"י.
- (31) נשא ה, כח.
- (32) פרש"י עה"פ – מסוטה כו, א.
- (33) סוטה שם.

- (34) (בהנחה אחרת): אינני יודע משום "קונצים" ושום פוליטיקות ("קיינע קונצן און קיינע פאליטיק").
- ומה ששואלים: הרי היו כל הענינים? עונה הוא: אינני יודע משום ספדנים ושום קברנים – אנא קרא קדריש, ללא שום פלפולים!
- (35) ולא רק באופן של דרש ("מקרא אני דורש") – שהרי, הדרש הוא "מקיש הוא לזרעו", היינו, שהדרש מלמדנו ש"אף הוא בחיים" כמו ש"זרעו בחיים", אבל בנוגע ל"זרעו" אין צורך בדרש, כיון שמפורש בקרא [הע' 26 בסה"ש שם].

יבוא בפועל ממש, החל מ"ולו יקתה עמים", "עמים" ל' רבים – האנשים עם האנשים והנשים עם הנשים, ולאח"ז – שניהם עם הקטנים וקטני קטנים כו'.

ולמותר להוסיף שכל המרבה הרי זה משובח וכל הזריז הרי זה משובח, וכל המקדים הרי זה משובח, ומי שיעשה כן בפועל ויהי' נר להאיר בענין זה במיוחד, ובמיוחד בזמן המסוגל לזה – בודאי יצליח במהירות יותר ובעומק ובאורך וברוחב יותר.

(משיחת י"ג תשרי ה'תשמ"ח – בלתי מוגה)

התשובה לשאלה הידועה

- בעריכת מערכת "יחי המלך" -

א. איתא בגמרא¹: "יעקב אבינו לא מת². . וכי בכדי ספדו ספדנייא וחנוטו חנטייא וקברו קברייא . . מקרא אני דורש, שנאמר³ ואתה אל תירא עבדי יעקב נאום ה' ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים, מקיש הוא לזרעו, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים". ולכאורה, זה שיעקב לא מת יש להוכיח ממה דכתיב בפטירת יעקב⁴ "ויגוע" ולא כתיב "וימת"⁵.

ויש לומר, שמזה גופא מוכח, דזה שיעקב "הוא בחיים" הוא בגלל ועל-ידי-זה ש"זרעו בחיים", ולכן, ההוכחה וההודעה (כולל הפירוש והביאור בזה) ש"יעקב אבינו לא מת" הוא מזה ש"זרעו בחיים".

ב. ומזה מובן ענין נוסף:

ישנם כאלו שרוצים לחלק, רחמנא ליצלן, בין דורות של בני ישראל. ולדוגמא: הדור שנכנסו לארץ היו זכאים וכו', שכן, הם נכנסו בפועל ל"ארץ אשר תמיד עיני ה' אלקיך בה גו"⁶, עם יהושע בן נון וארון הברית וכו', וכבשו את כל הארץ (החל מהפלת חומת יריחו ע"י השבעה סיבובים ואח"כ כיבוש כל העיר) – משא"כ בדורות אחרים.

אבל לאמיתתו של דבר, בכל דור ודור הרי "זרעו בחיים", ועי"ז נעשה "הוא בחיים", כדלקמן⁷.

ואדרבה, בדורנו זה – דור הגאולה – ישנה מעלה גדולה אפילו לגבי הדור ההוא (שנכנסו לארץ), כי אז ה' צורך להמתין שבע שנים שכבשו ושבע שנים שחלקו כו' ("ביז מ'האט פאנאנדער געפאקט די פעקלאך"⁸); משא"כ בגאולה העתידה לבוא בקרוב ממש – אין צורך להמתין ח"ו שבע שנים, ואפילו לא שבע שעות (הן "שעה" בפירושו ס' רגעים, ואפילו לא "שעה" בפירושו "קער") – כי אם "וארו עם ענני שמיא"⁹, "בשעתא חדא וברגעא חדא"¹⁰ ("זועט גלייך זיין דער אריבערשפרונג"¹¹ לרגע הגאולה).

שם: "וכן משמע מדכתיב ויגוע ולא כתיב וימת". (הערה 9 מסה"ש תנש"א שם).	1) תענית ה, ב.
6) עקב יא, יב.	2) וברש"י שם: "חי הוא לעולם".
7) סעיף ד'.	3) ירמ' ל, י"ד.
8) = עד שארוז את החבילות (מהנחה אחרת).	4) פרתנתו מט, לג.
9) דינאל ז, יג. וראה סנהדרין צח, א.	5) כפירוש רש"י על הפסוק (פשוטו של מקרא) "ויגוע ויאסף, ומיתה לא נאמרה בו, ואמרו חז"ל יעקב אבינו לא מת" – שכוונתו למארז"ל בתענית שם, אלא, שבתענית למדו זה מהפסוק ("מקרא אני דורש") ש"מקיש הוא לזרעו". וראה גם תוד"ה יעקב תענית
10) ראה זח"א קכט, סע"א.	
11) = תהי' מיד הקפיצה (מהנחה אחרת).	

(* הערת המו"ל: שיחה זו נדפסה ב"תוכן קצר" שי"ל בזמנו עי"י יועד הנחות התמימים". חלקה הגוה אחי"כ עי"י כ"ק אד"ש מה"מ ונדפס (בשילוב עוד שיחות מההתוועדות) בסה"ש תנש"א ח"יא ע' 225 ואל"ך. בשו"ת העתקנו כמה הערות מסה"ש שם וצויין בסוף כל אחת מהם.

בנוסף לזה, שילבנו בשולי-הגליון (ובמקרים אחדים אף בתוך השיחה) הוספות שחסרים בהנחה שלפנינו מתוך רשימה פרטית מהתוועדות זו שי"ל בזמנו עי"י "קבוצת תלמידי בית המדרש אהלי תורה" (ונערכה בצורה קרובה מאוד לסגנון ואופן אמירת הדברים בהתוועדות), ובכל אחת מההוספות צויין שהיא מהנחה אחרת.

ולא עוד, אלא שהגאולה תהי' למעלה גם מ"ענני שמיא" – שהרי גם עננים תופסים שטח מקום מסויים [כמובן ממ"ש¹² "ואד יעלה מן הארץ והשקה גוי", וכנראה גם במוחש], ואילו גאולה האמיתית והשלימה תהי' למעלה מכל גדר והגבלה – למעלה מהגבלת "ענני שמיא", ולמעלה גם מההגבלה דמספר "שבעה"¹³.

דהגם שבקדושה יש ההתחלקות של שבעה קני המנורה, שבעת ימי הבנין, שבע מדות וכו', וכן התחלקות דחמש ועשרה ושלושה וכו' – מ"מ, כ"ז קשור להתחלקות דדרגות וכו', והגאולה תהי' למעלה מכל גדר גשמי וגדר רוחני, גדר בכלל וגדר בפרט ובפרטי פרטיות¹⁴!

ויטירה מזה – למעלה גם מבחינת "אחד", ואפילו מבחינת "יחיד", (שהרי גם בבחי' זו צריך לשלול הענין ד"אחד ואין שני לו"), כי אם, בלשון הידוע¹⁵ – "ישראל וקוב"ה כולא חד", שאין צורך אפילו בגילוי האל"ף דאלופו של עולם (כמו ב"אחד"), כי החי"ת והדל"ת (ז' רקיעים וארץ וד' רוחות העולם) מצד עצם מציאותם מגלים "קוב"ה", ומטעם זה נמשך הענין גם בלשון ארמית (שאינו לשון הקודש) – "חד" – וממנו נמשך בכל השבעים לשון (כידוע שלשון ארמי הוא ממוצע המחבר בין לשון הקודש והשבעים לשון).

ג. ויש לומר, ש"ישראל וקוב"ה כולא) חד" הוא גם מלשון וענין "חודה של מחט", וכמחז"ל¹⁶ "פתחו לי כחודה של מחט כו":

חודה של מחט היא נקודה אחת, שאין בה ההרחבה וההתפשטות דפרטים כו'; וביחד ע"ז, נקודה זו כוללת כל סדר ההשתלשלות. וענין זה נעשה ע"י הנקב והחלל (שנעשה ע"י חוד המחט) – ענין הביטול, "ונפשי כעפר לכל תהי"¹⁷ – שבתוכו נמשך הקו וחוט, הכולל כל האורות וההשפעות דכל סדר ההשתל'. ובפשטות: שביחד עם ענין הביטול שביהודי, יש בו כל הענינים בשלימות בתור נשמה בגוף, "זרעו בחיים".

כולל גם בנוגע לרגע זה – שמחד גיסא נמצאים בבחינת "מצרים", וביחד עם זה, רגע זה עצמו נעשה רגע הגאולה שלמעלה מכל גדר והגבלה!

וי"ל דזהו גם הרמז בזה שקו וחוט הוא בציור אות וא"ו – דציור האות הוא מתחילתו ועד סופו בלי שינויים, בחי' אמת לאמיתה שנמשכת וחודרת מראשית כל ההשתלשלות עד לסיומה למטה מטה בלי שינוי, אשר, זהו גם מדתו של יעקב – מדת האמת¹⁸, "יעקוב" (כפי שנכתב בחמשה מקומות) מלא וא"ו דוקא, שקשור גם עם גאולה העתידה כדחז"ל בזה¹⁹.

ד. וזהו גם מה שאמרו חז"ל "יעקב אבינו לא מת . . . מקיש הוא לזרעו מה זרעו בחיים אף

(12) בראשית ב, ו.

(13) (בהנחה אחרת נוסף כאן:) דוקא "בשעתא חדא וברגעא חדא", ובפרט שהתפללו כמ"פ "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים", וכיוונו בזה שהוא"ו שבראשו הופכו ללשון עבר, שהרי זה נפעל כבר ברגע שלפני-זה, כולל ג"כ שהקב"ה רוצה שגם לעתיד-לבוא יזכרו את המעלה דיציאת מצרים ו"ל ימי חיך לרבות הלילות" – גם הלילה דהגלות הזה האחרון – גם המע' דזמן הגלות, ועד ש"לילה כיום יאיר".

(14) להעיר משיחת ש"פ נצו"י תשמ"ט: "]. . [בגאולה האמיתית והשלימה, וליתר דיוק – למעלה גם מתואר של "גאולה", למעלה מתואר "אמיתית" (כולל גם

הוא בחיים":

ההוכחה ש"הוא (יעקב) בחיים" היא מזה שכל אחד ואחת מעם ישראל – זרע יעקב²⁰ – האנשים והנשים והטף, במשך כל הדורות כולם – הוא "בחיים", וכיון שכן הרי "הוא – יעקב – בחיים"!

ומזה מובן ופשוט, שלא יתכן כלל וכלל לחלק, רח"ל, בין דורות של בני' בהענין ד"זרעו בחיים" – לומר, שדורות מסויימים הם בבחי' "אכשור"²¹, משא"כ דורות אחרים – כי, מאחר שתורת אמת קובעת ואומרת שחיים הנצחיים דיעקב תלויים ב"זרעו בחיים", בהכרח לומר, ש"זרעו" בכל דור ודור, בכל נקודה ונקודה, בכל זמן, בכל מקום ובכל מצב – הם "בחיים"!! וכל חסרון ב"זרעו בחיים" (אפילו רק בדור אחד, ואפילו לרגע אחד של הדור) – היא פגיעה – רח"ל היל"ת – ב"הוא בחיים" דיעקב אבינו!!!

– כ"ה הפס"ד בתורה, ופס"ד בתורה הוא בעל-הבית ומשנה מציאות העולם (כמרו"ז²² לכאשר בית-דין מעברין את השנה בתול' חוזרין)!

וכיון שכאו"א מישראל, האנשים והנשים והטף, הוא מזרע יעקב אבינו (כפי שנכתב גם בספרי אוה"ע, שיהודי זה הוא פלוני בן פלוני ופלונית עד ליעקב אבינו) – מובן, ש"זרעו בחיים" קאי על כאו"א מהם, ללא שום הבדל ח"ו.

ובפרט ע"פ המבואר באגה"ק²³ ש"נשמתו (של יעקב) . . . כלולה מכל הנשמות שבישראל מעולם ועד עולם", כולל ובמיוחד נשיא ישראל שבכל דור ודור – ד"נשיא" הוא ר"ת "ניצוצו של יעקב אבינו"²⁴, והפגיעה בהענין ד"זרעו בחיים" היא פגיעה רח"ל בהנשיא וביעקב אבינו עצמם²⁵.

(בהנחה אחרת נוסף כאן:) ועד "ויישם בארון במצרים", שחודר בכל המצרים והגבולים, כולל גם ברגע זה הרי הוא במצב ד"יחי יעקב", וכמדובר לעיל, שבכל זמן – "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

ומזה ממשיכים לפ' "ואלה שמות בני ישראל": "ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין", ובמובן ד"אלה שמות" – מראה באצבעו ואומר "אלה" ו"שמות" דוקא, שאת השם נותנים דוקא בשעת כניסת נפש הקדושה בשעת המילה ו"י"ל שהיות שכל יהודי הוא מקבל מהקב"ה ובמילא אין צריך להמתין עד הברית מילה, אלא מיד בקריאת התורה, ובכל ח' יום יש לכל-הפחות שלוש פעמים קרה"ת – ולפעמים יותר מזה – שזהו הסדר מעת מתן תורה שבכל ח' יום קוראים לכל-הפחות ג' פעמים קרה"ת ויותר]; ונק' כן בפועל – "ואלה שמות בני ישראל", בהמשך ל"יחי יעקב" – "יעקב אבינו לא מת", ע"י הביטול שבכל יהודי בעבודה הרחנית "ונפשי כעפר לכל תהי", שלא רק בל' עתיד "אל עפר תשוב" כ-אם בל' עבר אין צריך לענין המיתה כדוגמת "יעקב אבינו לא מת". ועי"ז נמשך הקו וחוט דכל סדר ההשתלשות, כאמור: "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

(20) שהרי, אם חסר ח"ו אצל אחד מישראל (בדור אחד), אין זה אמת [מהע' 16 בסה"ש שם].

(21) יבמות לט, ב.

(22) ירושלמי כתובות פ"ב ה"ב.

(23) ס"ז.

(24) קהלת יעקב מע' רבי. וראה לקו"ש ח"ד ע' 1051 הערה 18.

(25) (בהנחה אחרת נוסף כאן:) ועד – כמו שאמרו בהפטורה שלפנ"ז (דפ' ויגש): "ודוד עבדי נשיא להם לעולם", שזה שיך לכאו"א שנכח בעת אמירת ההפטורה – מכיון ששמע הפטורה זו וענה אמן, עאכו"כ זה שקרא את ההפטורה, וע"י הדיבור נפעל כן בהאזין דכל החדר – הענין ד"ועבדי דוד מלך עליהם", ובשתי הלשונו: "להם לעולם" ו"עליהם", שאלו ב' הענינים שיהיו במלך המשיח, גם מלך – "עליהם", וגם רב ומלמד תורה – "נשיא להם" (ראה לקו"ש ח"ה ע' 209 ואילך).

וכן נעשה אצל כל יהודי שהוא נשיא בעצמו ובמשפחתו ועד לכל העולם כולו, וכמדובר לעיל [שיחת ש"פ ויגש ס"ד (סה"ש שם ע' 208)] מהמובא במדרשים, שכל יהודי בעה"ב על כל העולם במובן ד"ויאחזו בה זיפירו וירבו מאוד", עאכו"כ – נשיא במדינתו (אע"פ שמדינה הוא מל' דין), מתחיל מא"י שהיא המדינה האמיתית שתתפשט בכל הארצות, ע"י שכאו"א עושה עבודתו לעשות במקומו ארץ ישראל.